

ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

1. Изразяване на съответствие

Настоящият Консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз, включително Международните счетоводни стандарти и тяхното тълкуване, публикувани от Съвета по международните счетоводни стандарти (събирателно МСФО).

1.1. Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Приетата счетоводна политика на Групата е в съответствие със счетоводната политика от предходната финансова година, с изключение на следните нови и изменени МСС/МСФО в сила от 1 януари 2014 г.:

- **МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСС 27 Индивидуални финансови отчети (изменен през 2011 г.).** МСФО 10 заменя частта от предишния МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети, отнасяща се за дефиницията за контрол и консолидационните процедури във връзка с изготвянето на консолидираните финансови отчети. МСФО 10 въвежда нова дефиниция за контрол и признаци за контрол, които да се прилагат за всички предприятия, включително предприятията със специално предназначение, въз основа на взаимовръзката „власт – възвръщаемост”. Ръководството на предприятието трябва да направи преценка, за да определи кои предприятия са контролирани в съответствие с новата дефиниция и следователно трябва да бъдат консолидирани от предприятието майка. Дефиницията и признаците за контрол в МСФО 10 обаче не са приложими за България, тъй като се прилагат с предимство изискванията на Закона за счетоводството, определящ кои предприятия следва да изготвят консолидирани финансови отчети. Консолидационните процедури според МСФО 10 не са променени. В резултат на новия МСФО 10, названието на МСС 27 е променено и той съдържа изискванията само за индивидуалните финансови отчети. МСФО 10 и промененият МСС 27 са приети за приложение в ЕС.

- **МСФО 11 Съвместни предприятия (споразумения).** МСФО 11 заменя МСС 31 Дялове в съвместни предприятия и ПКР 13 Съвместно контролирани предприятия – непарични вноски от контролиращите съдружници. МСФО 11 премахва съвместно контролираните активи като разновидност на съвместните предприятия в сравнение с отменения МСС 31. Според МСФО 11 съвместно контролираните предприятия стопански единици трябва да бъдат отчитани единствено по метода на собствения капитал. Методът на пропорционалната консолидация е премахнат. Стандартът е приет за приложение в ЕС.

- **МСФО 12 Оповестяване на дялови участия в други предприятия.** МСФО 12 съдържа всички оповестявания, които преди това бяха в МСС 27, свързани с консолидираните финансови отчети, и тези оповестявания, които преди бяха включени в МСС 31 и МСС 28. Тези оповестявания се отнасят за дялови участия на предприятието в дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия. Въведени са и нови изискванията за оповестяване за структурираните неконсолидирани предприятия във връзка с рисковете, на които е изложено предприятието от участия в структурирани предприятия. Стандартът е приет за приложение в ЕС.

- **МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия (изменен през 2011 г.).** Като последица от новите МСФО 11 Съвместни предприятия и МСФО 12 Оповестяване на дялови участия в други предприятия, МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия е преименуван на МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия и описва прилагането на метода на собствения капитал и по отношение на съвместни предприятия освен за асоциираните предприятия. Промененият стандарт е приет за приложение в ЕС.

- **МСС 32 Финансови инструменти: представяне – Компенсиране на финансови активи и финансови пасиви (изменение на МСС 32).** Изменението пояснява значението на критерия „понастоящем има юридически упражняемо право да компенсира признаните суми” в пар. 43 на МСС 32. Изменението също така пояснява прилагането на критериите за компенсиране на МСС 32 по отношение на системи на компенсиране (като например системи на клирингови плащания), прилагащи механизми на брутно уреждане, които не са едновременни. Изменението е прието за приложение в ЕС.

- **МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 11 Съвместни предприятия и МСФО 12 Оповестяване на дялови участия в други предприятия - Насоки за преходните разпоредби (изменение на МСФО 10, МСФО 11 и МСФО 12).** Изменението променя насоките в преходните разпоредби на МСФО 10, за да предостави допълнително освобождаване от изискването за пълно прилагане с обратна сила при преминаването към МСФО 10 и другите два стандарта – МСФО 11 и МСФО 12. Изменението дефинира понятието „дата на първоначално прилагане” на МСФО 10 като „началото на годишния отчетен период, в който МСФО 10 е приложен за първи път” (а не началото на сравнимия отчетен период). Изменението е прието за приложение в ЕС.

- **МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на дялови участия в други предприятия и МСС 27 Индивидуални финансови отчети - Инвестиционни предприятия (изменение на МСФО 10, МСФО 12 и МСС 27).** Изменението въвежда дефиниция за „инвестиционно предприятие” и предоставя насоки за нейното разбиране. То изисква инвестиционните предприятия да не консолидират свои предприятия, в които имат контролно участие (дъщерни предприятия). Вместо това инвестициите им в такива предприятия следва да се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата както в консолидираните финансови отчети, така и в индивидуалните финансови отчети. Изменението е прието за приложение в ЕС.

- **МСС 36 Обезценка на активи - Оповестявания на възстановимата стойност за нефинансови активи (изменение на МСС 36).** Изменението коригира ефекта от предишното изменение на МСС 36 Обезценка на активи в резултат на новия МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност, с който бяха въведени допълнителни изисквания за оповестяване на възстановимата стойност, което не отговаряше на първоначалното намерение на СМСС. Затова изменението премахва изискването да се оповести справедливата стойност на всяка единица, генерираща парични потоци, с балансова стойност на положителната репутация или нематериалните активи с неопределен полезен живот, разпределени към тази единица, която е значителна в сравнение с общата балансова стойност. Освен това изменението въвежда допълнително оповестяване за оценяването на справедливата стойност, когато възстановимата стойност на обезценени активи се основава на справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. Изменението е прието за приложение в ЕС.

- **МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване - Новация на деривати и продължение на отчитането на хеджирането (изменение на МСС 39).** Това изменение предоставя освобождаване от изискването за прекратяване на отчитане на хеджирането в случаите, когато даден дериватив, който е бил определен като хеджиращ инструмент, се новира (страните по договора се споразумяват да заменят своя първоначален контрагент с нов контрагент), за да се постигне клиринг през централен контрагент в резултат на нормативни изисквания. С изменението се позволява предприятието да продължи съществуващо хеджиращо взаимоотношение, когато контрагентът по хеджиращия инструмент се заменя с централен контрагент като последица от регулация, както е според Регламента за европейската пазарна инфраструктура (EMIR), ако се спазят определени условия. Изменението е прието за приложение в ЕС.

- **Разяснение КРМСФО 21 Налози.** Разяснението разглежда основните въпроси относно признаването на задължението за плащане на налози (данъци, различни от данъците върху дохода), възникващо в съответствие с действащото законодателство. Задължението за плащане на налог следва да се признае, когато се извършва дейността, която поражда

задължението за налога в съответствие с приложимия закон. Задължението за налог се признава прогресивно, ако задължаващото събитие - дейността, налагаща плащане на налога, се извършва в течение на определен период; ако задължението за налог възниква след достигането на установен минимален праг, съответният пасив се признава, когато е достигнат минималният праг на дейността. Разяснението е прието за приложение в ЕС.

Издадени или изменени стандарти, които все още не са влезли в сила

По-долу са оповестени стандартите или измененията в стандартите, които са издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), но не са влезли в сила към датата на Консолидирания финансов отчет на Групата. Групата възнамерява да прилага тези стандарти, ако са приложими, когато влязат задължително в сила.

- **МСС 19 Доходи на наети лица - Планове с дефинирани доходи: вноски от наетите лица (изменение на МСС 19).** Изменението се отнася само за тези планове с дефинирани доходи, при които се правят вноски от наетите лица или трети страни според условията на плана. Изменението позволява предприятията да приспадат вноските от разходите за трудов стаж в периода, през който е положен трудът. То влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015 г. Изменението няма да има ефект върху финансовите отчети на Групата. Изменението е прието за приложение в ЕС.

- **Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2010-2012 г.** С тези пети по ред годишни подобрения се внасят изменения в следните стандарти: МСФО 2 „Плащане на базата на акции“, МСФО 3 „Бизнес комбинации“, МСФО 8 „Оперативни сегменти“, МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност“, МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“, МСС 24 „Оповестяване на свързани лица,“ и МСС 38 „Нематериални активи“. Повечето изменения влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014 г.. Групата не очаква съществен ефект от тези подобрения върху нейните финансови отчети. Подобренията са приети за приложение в ЕС.

- **Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2011-2013 г.** С тези шести годишни подобрения се внасят изменения в следните стандарти: МСФО 1 „Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане“, МСФО 3 „Бизнес комбинации“, МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност“ и МСС 40 „Инвестиционни имоти“. Повечето изменения влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014 г. Групата не очаква съществен ефект от тези подобрения върху нейните финансови отчети. Подобренията са приети за приложение в ЕС.

- **Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2012 – 2014 г.** С тези седми годишни подобрения се внасят изменения в следните стандарти: МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности“, МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“, МСФО 9 „Финансови инструменти“ и МСС 34 „Междинно финансово отчитане“. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Групата не очаква съществен ефект от тези подобрения върху нейните финансови отчети. Подобренията все още не са приети за приложение в ЕС.

- **МСФО 11 Съвместни предприятия - Счетоводно отчитане на придобиване на дялове в съвместна дейност (изменение на МСФО 11).** МСФО 11 е изменен, за да се изисква предприятието, придобило дял в съвместна дейност, която дейност представлява бизнес (както е дефинирано в МСФО 3 „Бизнес комбинации“) да прилага всички счетоводни принципи в МСФО 3 и другите стандарти за бизнес комбинациите, с изключение на тези принципи, които са в противоречие с насоките в МСФО 11 „Съвместни предприятия“. Предприятието следва да оповести изискваната от МСФО 3 и другите стандарти информация за бизнес комбинациите.

Изменението се отнася както за първоначалното придобиване на дял в съвместна дейност, така и при придобиването на допълнителен дял в съвместна дейност (в последния случай предишните държани дялове не се преоценяват). Изменението се отнася в бъдеще за придобиване на дялове в съвместни дейности, които представляват бизнес, както е дефинирано

в МСФО 3, относно тези придобивания, извършени от началото на първия период, в който се прилага изменението. Признатите стойности за придобити дялове в съвместни дейности, извършени в минали периоди, не се коригират. Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 1 януари 2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Групата не очаква ефект от изменението върху нейните финансови отчети. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

- **МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 38 Нематериални активи - Пояснение на приемливите методи на амортизация (изменение на МСС 16 и МСС 38).** МСС 16 и МСС 38 са изменени, като се пояснява, че метод на амортизация, който се основава на приходи, генерирани от дейност, която включва използване на актив, не е подходящ за имоти, машини и съоръжения. Въвежда се опровержимото предположение, че такъв вид метод не е подходящ и за нематериален актив, което може да бъде преодоляно само в ограничени случаи, когато нематериалният актив е изразен в мярка за приходи, или когато може да се докаже, че приходите и потреблението на икономически ползи от нематериалния актив са силно зависими. Добавят се насоки, че очакваните бъдещи намаления на продажната цена на актив, който е произведен с използване на актив, може да сочи очаквано технологично или търговско остаряване на актива, което на свой ред може да отразява намаление в бъдещите икономически ползи, произтичащи от актива. Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 1 януари 2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Групата не очаква съществен ефект от изменението върху нейните финансови отчети. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

- **МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 41 Земеделие - Земеделие: растения носители (изменение на МСС 16 и МСС 41).** МСС 16 и МСС 41 са изменени, за да се включат „растенията носители” в обхвата на МСС 16, а не в обхвата на МСС 41, като се позволява такива активи да бъдат отчитани като имоти, машини и съоръжения и оценявани след първоначалното признаване по модела на цената на придобиване или модела на преоценената стойност според МСС 16. Въвежда се дефиниция за „растения носители” като живо растение, което се използва за производството или доставката на селскостопанска продукция, се очаква да даде продукция за повече от един период и има малка вероятност да бъде продадено като селскостопанска продукция, освен като случайни продажби на отпадък. Пояснява се, че продукцията, растяща на растенията носители, остава в обхвата на МСС 41. Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 1 януари 2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Групата не очаква ефект от изменението върху нейните финансови отчети, тъй като не разполага с такива активи. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

- **МСС 27 Индивидуални финансови отчети - Метод на собствения капитал в индивидуалните финансови отчети (изменение на МСС 27).** С изменението на МСС 27 се разрешава инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия по избор да могат да се отчитат и по метода на собствения капитал в индивидуалните финансови отчети (освен по цена на придобиване или справедлива стойност). Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 1 януари 2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Групата не очаква да промени оценяването на горния вид инвестиции в финансовите си отчети. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

- **МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия - Продажба или непарична вноска на активи между инвеститора и негово асоциирано или съвместно предприятие (изменение на МСФО 10 и МСС 28).** МСС 28 и МСФО 10 са изменени, за да се поясни третирането на продажба на активи или непарична вноска от страна на инвеститора към негово асоциирано или съвместно предприятие. Изменението изисква пълно признаване във финансовите отчети на инвеститора на печалбите и загубите, възникващи от продажба или дялова вноска на активи, представляващи бизнес (както е дефинирано в МСФО 3 „Бизнес комбинации”). Изисква се частично признаване на печалбите и загубите, когато активите не представляват бизнес, тоест печалба или загуба се признава до степента само на несвързаните инвеститорски дялове в това асоциирано или съвместно предприятие. Тези изисквания се прилагат независимо от правната

форма на сделката – дали продажбата или непаричната вноска се извършва чрез прехвърляне от инвеститора на акции в дъщерно предприятие, което притежава активите (имащо за резултат загуба на контрол върху дъщерното предприятие) или чрез пряка продажба на самите активи. Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 1 януари 2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Групата не очаква ефект от изменението върху нейните финансови отчети. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

- **МСС 1 Представяне на финансови отчети - Инициатива за оповестяване (изменение на МСС 1).** Изменението разглежда очевидните затруднения за съставителите при изработването на преценки при изготвянето на финансови отчети. Информацията не следва да бъде неясна, като се обобщава или предоставя несъществена информация. Събражението за същественост се прилага за всички части на финансовия отчет, дори и когато даден стандарт изисква специфично оповестяване, се прилага събражението за същественост. Пояснява се, че броят на представяните статии в тези отчети може да бъде раздробен или окрупнен, както е подходящо, и допълнителни насоки за междинни сборове в тези отчети, както и пояснение, че делът от другия всеобхватен доход на асоциирани и съвместни предприятия, отчетени по метода на собствения капитал, следва да бъдат представяни общо като една статия въз основа на това дали тя ще бъде или няма да бъде впоследствие прекласифицирана към печалбата или загубата. Представени са допълнителни примери за възможните начини за последователността на пояснителните приложения, за да се поясни, че разбираемостта и сравнимостта следва да се вземат под внимание при определянето на реда на пояснителните приложения и да се докаже, че те не е необходимо да бъдат представяни по реда, досега посочен в пар. 114 на МСС 1 „Представяне на финансови отчети”. Изменението на МСС 1 влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 1 януари 2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Групата не очаква съществен ефект от изменението върху нейните финансови отчети. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

- **МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на дялови участия в други предприятия и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия - Инвестиционни предприятия: прилагане на изключението от консолидация (изменение на МСФО 10, МСФО 12 и МСС 28).** Направени са промени в МСФО 10, МСФО 12 и МСС 28, за да се разгледат въпросите, възникващи в контекста на прилагането на изискванията за консолидиране от инвестиционните предприятия майки на дъщерните им предприятия. Промените са следните: (а) освобождаването от изготвянето на консолидирани финансови отчети се разширява и по отношение на междинно предприятие майка, което е дъщерно предприятие на инвестиционно предприятие дори ако инвестиционното предприятие оценява всички свои дъщерни предприятия по справедлива стойност; (б) дъщерно предприятие, предоставящо услуги, свързани с инвестиционните дейности на предприятието майка, не следва да бъде консолидирано, ако самото дъщерно предприятие е инвестиционно предприятие; (в) при прилагането на метода на собствения капитал за инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия инвеститор, който не е инвестиционно предприятие, но има инвестиция в инвестиционно предприятие, може да запази оценяването по справедлива стойност, прилагано от асоциираното или съвместното предприятие, по отношение на неговите дялове в дъщерните предприятия; (г) инвестиционно предприятие, което оценява всички свои дъщерни предприятия по справедлива стойност, предоставя оповестяванията, изисквани за инвестиционните предприятия съгласно МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия”. Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 1 януари 2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Групата не очаква ефект от изменението върху нейните финансови отчети, тъй като тя не е инвестиционно предприятие. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

- **МСФО 14 Регулаторно отсрочени сметки.** МСФО 14 позволява на предприятията, които прилагат за първи път МСФО, да продължат да отчитат, с някои ограничени промени, „регулаторно отсрочени салда по сметки” в съответствие с предишните общоприети счетоводни принципи както при първоначалното прилагане на МСФО, така и в последващите си финансови отчети. Предприятията, които отговарят на условията за прилагане на МСФО 14, не се изисква да правят това, а могат да изберат само изискванията на МСФО 1 „Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане”. Но

предприятие, което избере да прилага МСФО 14 в своя първи финансов отчет по МСФО, трябва да продължи да го прилага и в последващите си финансови отчети. МСФО 14 не може да се прилага от предприятията, които вече прилагат МСФО. МСФО 14 е приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Групата не очаква ефект от МСФО 14 върху нейните финансови отчети, тъй като тя не е предприятие, прилагащо за първи път МСФО. Стандартът все още не е приет за приложение в ЕС.

- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.** МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” съдържа единен подход за признаване на приходи от всички договори с клиенти, състоящ се от пет стъпки, както следва: идентифициране на договора с клиента; идентифициране на задълженията за изпълнение в договора; определяне на цената на сделката; разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение в договора; признаване на приходите, когато (или доколкото) предприятието удовлетвори задължението за изпълнение.

Стандартът предоставя насоки в кой момент да бъдат признати приходите, отчитането на променливо възнаграждение, разходите за изпълнение и спечелване на договора и др. Въвеждат се също и нови оповестявания за приходите. МСФО 15 е приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Групата е в процес на оценяване на възможния ефект от МСФО 15 върху нейните финансови отчети. Стандартът все още не е приет за приложение в ЕС.

- **МСФО 9 Финансови инструменти.** МСФО 9 „Финансови инструменти” (2014 г.) беше публикуван от СМСС през юли 2014 г. и представлява крайната версия на стандарта. Тя заменя предишните версии на МСФО 9 от 2009, 2010 и 2013 г. МСФО 9 съдържа изискванията за отчитане на финансовите инструменти и ще отмени МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”. МСФО 9 съдържа изисквания в следните области:

Класификация и оценяване. Финансовите активи се класифицират съобразно бизнес модела, при който се държат и управляват финансовите активи, както и характеристиката на техните договорни парични потоци. Версията на МСФО 9 от 2014 г. въвежда категорията „отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход” за някои дългови инструменти. Финансовите пасиви се класифицират по подобен начин както в МСС 39. Съществуват обаче различия в изискванията за оценяване на собствения кредитен риск на предприятието.

Обезценка. Последната версия на МСФО 9 въвежда модела на „очакваните кредитни загуби” за определяне на загубите от обезценка на финансовите активи, така че вече не е необходимо да е възникнало кредитно събитие, преди да се признае загуба от обезценка.

Счетоводно отчитане на хеджирането. МСФО 9 въвежда нов модел на отчитане на хеджирането, който е в по-голяма степен в синхрон с политиката на управление на рисковете от предприятието при хеджирането на финансови и нефинансови рискови експозиции.

Отписване. Изискванията за отписване на финансови активи и пасиви са пренесени от МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”.

МСФО 9 е приложим за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., като по-ранното прилагане се разрешава.

Прилагането на МСФО 9 ще има ефект върху класификацията и оценяването на финансовите отчети на Групата, но няма да окаже влияние върху класификацията и оценяването на финансовите пасиви, както и върху отчитане на хеджирането, тъй като такава не се прилага. Стандартът засега не е приет за приложение в ЕС.

Приемането на новите стандарти и на измененията към съществуващи стандарти през 2014 г. не е довело до промени в счетоводната политика на Групата.

2. База за изготвяне на Консолидирания финансов отчет

Групата е задължена текущо да отчита дейността си и да изготвя Консолидиран финансов отчет в съответствие с изискванията на МСС 10 Консолидирани финансови отчети и българското счетоводно законодателство.

Консолидираният отчет за финансовото състояние и Консолидираният отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход са изготвени в съответствие с конвенцията за историческата цена и с принципа на начисляването.

Всички данни за 2014 г. и 2013 г. са представени в настоящия Консолидиран финансов отчет в български хиляди лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляди български лева (хил. лева), освен ако е упоменато друго.

3. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този Консолидиран финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

При изготвянето на настоящия Консолидиран отчет Групата е приела политика за промяна на формата на Консолидирания финансов отчет, чрез включване или обединяване на определени статии в Консолидирания отчет за финансовото състояние и Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в сравнение с изготвения към 31.12.2013 г. Консолидиран годишен финансов отчет, с цел постигане на по-добро представяне състава на активите и пасивите на Групата, нейната дейност и резултатите от нея.

4. Използване на приблизителни счетоводни оценки и предположения

Изготвянето на Консолидиран финансов отчет по Международните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи приблизителни счетоводни оценки и предположения, които се отнасят до докладваните активи и пасиви, оповестените условни активи и пасиви, както и до признатите разходи и приходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Елементите на Консолидирания финансов отчет, чието представяне включва по-висока степен на преценка или субективност, както и тези елементи, за които предположенията и оценките имат значително влияние върху Консолидирания финансов отчет като цяло, са отделно оповестени.

5. Отчетна валута

Функционална валута и валута на представяне

Консолидирания финансов отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Групата.

Сделки в чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат в лева по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута се преизчисляват в края на всеки месец, като си използва заключителният обменен курс на БНБ за последния работен ден от съответния месец. Курсовите разлики, произтичащи от тези операции се отчитат в Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

6. Принципи на консолидация

Консолидираният финансов отчет се състои от Индивидуалните финансови отчети на групата – майка и дъщерното дружество, изготвени към 31.12.2014г.

При изготвянето на Консолидирания финансов отчет са обединени финансовите отчети на групата – майка и дъщерното дружество „ред по ред“, като са събрани сходни позиции по активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи.

Вътрешногруповите салда, сделки, приходи, разходи и дивиденди са елиминирани изцяло.

7. Дефиниции и оценки на елементите на Консолидирания финансов отчет

7.1.Имоти, машини и съоръжения (ИМС)

Собствени активи

ИМС се отчитат по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с размера на начислените амортизации и признатата обезценка. Групата е възприела 700 лева (праг на същественост) при определяне на даден актив като нетекущ. Под този праг на същественост придобитите активи се признават като текущи и тяхното използване се отчита като текущ разход.

Като нетекущи материални активи се признават придобитите и притежавани активи, които имат натурално-веществена форма, използват се за предоставяне на услуги, за отдаване под наем, за административни или други цели, стойността им може надеждно да се изчисли и Групата очаква да получи икономически изгоди от актива.

Наети активи по финансово-обвързани договори

Активи наети по финансово-обвързани договори, за които Групата поема основните рискове и изгоди присъщи на собствеността, се класифицират като финансов лизинг. ИМС, придобити чрез финансов лизинг се отчитат по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване, или настоящата стойност на минималните лизингови плащания, намалена с начислените амортизации и загуби от обезценка. Лизинговите вноски се отчитат в съответствие със счетоводната политика.

Последващи разходи

Последващите разходи свързани с отделен нетекущ актив, които водят до подобрене в състоянието му над първоначално оценената стандартна ефективност или до увеличаване на бъдещите икономически изгоди, се капитализират в стойността на актива. Всички останали разходи за ремонт и поддръжка се признават в Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като разход в периода, в който са извършени.

Амортизация

Амортизацията се начислява в Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на база на линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на ИМС, които се отчитат отделно. Земята не се амортизира.

По групи активи са прилагани следните норми, изразени в полезен живот:

Групи нетекущи материални активи	2014 г.	2013 г.
Земя	-	-
Сгради	25	25
Съоръжения	25	25
Машини и оборудване от собствени средства	3.33/6.67/12.5	3.33/6.67/12.5
Машини и оборудване от собствени средства (смесено финансиране)	3.33	3.33
Машини и оборудване финансирани от МЗ и други източници	3.33	3.33
Автомобили	4	4
Други НМА	6.67	6.67
Компютри	2	2

7.2. Нетекущи нематериални активи

Нетекущите нематериални активи са оценени по тяхната цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и признатата обезценка.

Като нетекущи нематериални активи Групата притежава програмни продукти.

Разходите по придобиване на програмни продукти на стойност над 700 лева (праг на същественост) се капитализират и амортизират по линейния метод за периода, в който се очакват бъдещи изгоди, обикновено 2 години. Нематериалните активи не се преоценяват. Преносната стойност на всеки нематериален актив се преразглежда годишно и се обезценява, ако превишава възстановимата му стойност.

7.3. Материални запаси

Материалните запаси при тяхната покупка са оценявани по цена на придобиване. Оценката на потреблението им е извършвана по метода на средно претеглената цена. В края на годината те са представени по отчетната им стойност.

7.4. Търговски и други вземания

Търговските вземания са представени по стойността на тяхното възникване намалена с извършената обезценка. Обезценката на вземанията е направена съгласно приетата счетоводна политика от ръководството на Групата. Несъбираеми вземания се отписват, когато се установят правни основания за това с разрешение на собственика на капитала – Министерство на здравеопазването.

7.5. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват пари в брой, пари по банкови сметки /разплащателни и депозитни/ и ваучери за храна. Те са оценени по номиналната им стойност.

За целите на съставянето на Консолидирания отчет за финансовото състояние парите и паричните еквиваленти са представени като неблокирани пари в банки и в каса.

За целите на Консолидирания отчет за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и паричните еквиваленти, както са дефинирани по-горе.

7.6. Обезценка

Балансовата стойност на активите на Групата, с изключение на отсрочените данъчни активи, се преразглежда към всяка дата на изготвяне на Консолидирания отчет за финансовото състояние, за да се определи дали съществуват признаци за обезценка. В случай че съществуват такива признаци се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. Загубата от обезценка се признава винаги, в случай че балансовата (преносима) стойност на един актив или група активи, генериращи парични постъпления, част от които е той, превишава неговата възстановима стойност. Загубите от обезценки се признават в Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

7.7. Собствен капитал

Собственият капитал на Групата включва акционерен (основен) капитал, резерви, резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи, натрупана печалба (респективно загуба) и печалба (загуба) за периода.

Акционерният (основен) капитал се състои от обикновени акции и е представен по неговата номинална стойност, която съответства на актуалната му съдебна регистрация. Групата е изцяло с държавно участие. Към 31 декември 2014 г. е внесен целият записан капитал.

Резервите се образуват от разпределението на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и Устава на Дружеството-майка.

Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи

Групата отчита актюерски печалби (загуби) по планове с дефинирани доходи намалени със свързаните данъчни ефекти.

Натрупана печалба (респективно загуба)

Като натрупана печалба (респективно загуба) Групата отчита печалбите респективно загубите от минали години, когато за тях няма решение на собственика, както и отчетени печалби и загуби при изпълнение на приетата счетоводна политика, в която е записан препоръчителният подход на МСС-8 за промяна на счетоводна политика и открити счетоводни грешки отнасящи се за предходни отчетни периоди.

7.8. Търговски и други задължения

Търговските и други задължения са отчетени по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените материали и услуги.

7.9. Заеми

Групата не е ползвала заеми, включително и от банки.

7.10. Отсрочени данъци

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и отчетната им стойност в Консолидирания финансов отчет.

Отсрочените данъци се изчисляват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила към отчетната дата.

Активът по отсрочени данъци се отразява като нетекущ актив и увеличение на счетоводната печалба или намаление на счетоводната загуба за периода.

Пасивът по отсрочени данъци се отразява като нетекущ пасив и намаление на счетоводната печалба или увеличение на счетоводната загуба за периода.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи и пасиви се преразглежда към края на всеки отчетен период.

Към 31.12.2014 г. и към 31.12.2013 г. приложимата данъчна ставка е 10%.

7.11. Доходи на персонала

Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала се начисляват съгласно сключени индивидуални трудови договори и Вътрешни правила за организация на работната заплата. Те се признават на разход и задължение към персонала за периода на полагането на неговия труд.

Платен годишен отпуск

Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат платени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период. Полагащите се суми за компенсируеми отпуски на персонала се отчитат като задължение и като разход.

Съгласно данъчното законодателство тези суми не се признават за данъчен разход и формират временни данъчни разлики. За тях се начислява актив по отсрочен данък. В следващите периоди, когато се ползува компенсируемия (натрупващ се отпуск) временните разлики се проявяват в противоположна посока.

7.12. Провизии

Провизия се признава в Консолидирания отчет за финансовото състояние, когато Групата има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност, определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи да бъде необходим за покриване на задължението.

Провизии за пенсии и други подобни задължения

За определяне на задълженията към персонала за обезщетения при настъпване на пенсионна възраст, „МБАЛ – НКБ“ ЕАД е направило актюерска оценка на тези задължения към 31.12.2014 г. и към 31.12.2013 г. Актюерските печалби(загуби) се отчитат в другия всеобхватен доход и се представят като резерв от преоценки. Разходите за трудов стаж и лихва се отчитат като разход и като нетекущ и текущ пасив. Не се признават за данъчни цели. Формират временна данъчна разлика, за която се начислява актив по отсрочен данък. В следващи периоди, когато се изплатят, временната разлика се проявява обратно.

„МЦ за СМП – НКБ“ ЕООД не е направило актюерска оценка на задълженията към персонала за обезщетения при настъпване на пенсионна възраст, но задълженията са незначителни.

Съдебни спорове

Където е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължение по съдебен спор, Групата признава провизия. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юристите на Групата.

8. Признаване на приходите

Приходите се признават, когато е вероятно Групата да има бъдещи икономически ползи и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена, независимо от това кога е получено плащането. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или дължимо възнаграждение, като се изключват отстъпки и ДДС. Приходите се признават както следва:

Приходите от предоставени услуги се признават в отчетния период, в който са извършени.

Приходите от наем се признават в Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на база линейния метод за времето на продължителност на лизинговия договор.

Съгласно чл.93 ал.4 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2014г. и чл.105 ал.2 от Закона за лечебните заведения получените приходи от отдадено под наем недвижимо имущество се признават като преотстъпен приход за финансиране дейността.

Приходи от правителствени дарения

Правителствените дарения, свързани с нетекущи активи (капиталови разходи) се признават на приход пропорционално на начислените за съответния период амортизации на активите, придобити в резултат на дарението. След 2008 г. предоставените от бюджета средства за капиталови разходи се отразяват като увеличение на капитала, съгласно Закона за държавния бюджет на Република България и Закона за лечебните заведения.

Приходите от финансиране за текуща дейност се признават в Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в отчетния период, в който са извършени дейностите.

Приходите от правителствени субсидии за възстановяване на разходите във връзка с извършена дейност по националната система за трансплантации се признават съгласно одобрени заявления, представени пред ИАТ и МЗ.

9. Разходи

Оперативни разходи

Оперативните разходи се начисляват в момента на тяхното възникване, при спазване на принципа за съпоставимост с приходите.

10. Нетни резултати от финансови операции

Нетните резултати от финансови операции включват лихви от депозирани в банкови сметки парични средства, печалби и загуби от операции в чуждестранна валута, банкови такси по обслужване на сметки.

Приходите от лихви се начисляват в Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, като се вземе предвид ефективния приход присъщ на актива.

11. Данък върху доходите

Данъците върху доходите за годината представляват сумата от текущите и отсрочени данъци.

Текущият данък е начисленият корпоративен данък за текущия период, като са приложени ставките в сила към отчетната дата.

Текущият данък се признава в Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в разход за данък от продължаващи дейности.

Отсроченият данък е начислен, като се прилага балансовият метод и се отнася за временните разлики между счетоводна балансова стойност на активите и пасивите за целите на счетоводното им отчитане и данъчната им стойност. Размерът на отсрочения данък е основан на очаквания начин на реализация на активите или пасивите, като се прилагат данъчните ставки в сила към отчетната дата или тези, които се очакват да бъдат в сила след нея.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са компоненти на друг всеобхватен доход се отчитат директно към съответните компоненти на другия всеобхватен доход в Консолидирания отчет за финансовото състояние.

Балансовата стойност на отсрочените данъци се преглежда към края на всеки отчетен период.

ДОХОД НА АКЦИЯ

Доходът на една акция се изчислява на база на нетната печалба(загуба) и средно претегления брой на обикновените поименни акции през отчетния период (бележка 25 от Пояснителните бележки към Консолидирания годишен финансов отчет).

УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РИСКОВЕ. ФАКТОРИ НА ФИНАНСОВИТЕ РИСКОВЕ

Структура на финансовите активи и пасиви

	31.12.2014 г. BGN'000	31.12.2013 г. BGN'000
Финансови активи		
Търговски и други вземания	3 078	4 585
Парични средства и парични еквиваленти	3 144	2 070
ОБЩО	6 222	6 655
Финансови пасиви		
Търговски задължения	3 344	4 509
Други задължения	1 189	652
Приети гаранции	1 032	842
ОБЩО	5 565	6 003

В хода на обичайната си стопанска дейност Групата може да бъде изложена на различни финансови рискове. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да не се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложена Групата при осъществяване на търговските си операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Пазарен риск

- Валутен риск

Групата осъществява своите сделки основно на вътрешния пазар. Тя не е изложена на значителен валутен риск, защото почти всички нейни операции и сделки са деноминирани в български лева и евро, а последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

- Кредитен риск

Кредитният риск за Групата произтича от възможността нейните контрагенти да не изпълнят своите задължения или да допуснат закъснение. Финансовите активи на Групата са концентрирани в две групи: парични средства (в брой и по банкови сметки) и вземания. Паричните средства на Групата са съсредоточени в търговски банки с добра търговска репутация. Събираемостта на вземанията се следи текущо. В Групата няма значителна концентрация на кредитен риск.

- Ликвиден риск

Рискът, при който Групата среща трудности да спазва задълженията по отношение на финансовите пасиви, уреждани с наличности или с друг финансов актив.

Групата провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно се стреми да поддържа баланс между матуритетните граници на финансовите активи и пасиви. Групата не ползва привлечени кредитни ресурси.

Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на Групата към отчетната дата, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането, респ. задължението е станало изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	Без матуритет	Общо
31 Декември 2014 г.	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Финансови активи						
Търговски вземания	2 858	100	5		115	3 078
Парични средства и еквиваленти			1 326		1 818	3 144
Общо	2 858	100	1 331		1 933	6 222
Финансови пасиви						
Търговски задължения	1 540	1 496	124		184	3 344
Други задължения	14				1 175	1 189
Приети гаранции	570	12	450			1 032
Общо	2 124	1 508	574		1 359	5 565

31 Декември 2013 г.	до 1 м. BGN'000	1-3 м. BGN'000	3-12 м. BGN'000	1-2 г. BGN'000	Без матуритет BGN'000	Общо BGN'000
Финансови активи						
Търговски вземания	4 424	15	5	1	140	4 585
Парични средства и еквиваленти	1 100				970	2 070
Общо	5 524	15	5	1	1 110	6 655
Финансови пасиви						
Търговски задължения	89	2 045	503	208	1 664	4 509
Други задължения	12				640	652
Приети гаранции	406	46	390			842
Общо	507	2 091	893	208	2 304	6 003

Лихвен риск

За финансовите активи Групата не е изложена на лихвен риск, защото няма значителна концентрация на лихвоносни активи, с изключение на свободните парични средства по разплащателни сметки в банки и предоставените депозити с договорен лихвен процент.

За финансовите пасиви Групата не е изложена на лихвен риск, защото те са обичайно търговски и безлихвени.

Финансови инструменти, които биха могли да изложат Групата на лихвен риск, са банковите кредити и договорите за финансов лизинг. Групата няма такива задължения.

	Безлихвени BGN'000	С плаващ лихвен % BGN'000	С фиксиран лихвен % BGN'000	Общо BGN'000
31 декември 2014 г.				
Финансови активи	3 081	49	3 092	6 222
Финансови пасиви	5 565			5 565
31 декември 2013 г.				
Финансови активи	4 592	98	1 965	6 655
Финансови пасиви	6 003		0	6 003

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Групата цели да създава и поддържа възможности тя да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите.

Групата управлява капиталовата си структура и я изменя, ако е необходимо по решение на принципала – Министерство на здравеопазването. През 2014 г., както и през 2013 г. няма промени в целите, политиките и процесите, свързани с управлението на капитала.

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на Групата е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на финансовия отчет.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, Групата очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Притежаваните от Групата финансови активи и пасиви са основно краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения), поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

Ръководството на Групата счита, че при съществуващите обстоятелства, представените в Консолидирания отчет за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви, са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в Консолидирания отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Всички представени нефинансови активи и финансови активи и пасиви се класифицирани на най-ниското ниво (3 ниво) на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата им стойност.